

CARA A CARA CARLES CAMPUZANO/SALVADOR TORRES

CiU-PP: la naturalesa d'un pacte

En què s'assemblen un fill del pujolisme i un cadell de l'aznarismo? Hem assegut a debatre els presidents de la JNC (Carles Campuzano) i de les Noves Generacions a Catalunya (Salvador Torres). Els seus majors s'entenen. Ells...

EL TEMPS: *La JNC acaba d'aprovar una ponència reclamant un estat propi per a Catalunya. Això es produeix justament en el moment que hi ha una pacte entre Convergència i el PP, partit que evidentment té una visió absolutament oposada en aquest tema. Quina lectura s'ha de fer d'aquest pas de la JNC, en el marc del pacte CiU-PP?*

SALVADOR TORRES: Quan la JNC parla d'estat propi... bé. Ara és la primera ocasió que he tingut de parlar amb en Carles Campuzano des del dia d'investidura del president Aznar. Quan seguia per la televisió la sessió d'investidura de l'actual president del govern, vaig tenir uns sentiments molt diversos. Però jo destacaria dos moments. Un és, òbviament, el vot de José María Aznar, que es veia com a diputat, i minuts després passaria a ser president del govern d'Espanya; i un altre vot que em va alegrar moltíssim va ser el d'en Carles Campuzano. En el sentit que, en certa manera, implicava alguna cosa més que un vot a favor de la investidura de José M. Aznar. Implicava que una part de la joventut catalana que reivindica determinades coses era capaç de prioritzar determinades necessitats d'àmbit estatal. Carles Campuzano, com a representant d'aquest grup parlamentari que és Convergència i Unió, però també com a representant d'un determinant col·lectiu de la joventut catalana, donava el seu vot i suport a la investidura de José M. Aznar.

Per tant, aquesta reivindicació d'un estat propi a Catalunya, que és una reivindicació legítima per part de qualsevol col·lectiu, està fora de lloc perquè estem dins d'un espai europeu que en aquests moments no

va precisament per la línia de crear noves fronteres. A més, amb la independència un ciutadà de Catalunya passaria, de pertànyer a un estat que està dintre dels deu països més industrialitzats del món, a pertànyer a un estat molt més petit, molt més tancat, amb greus dificultats de relació amb l'estat espanyol, que hem de recordar que és el client més important que té Catalunya.

CARLES CAMPUZANO: Vull dir que el dia de la investidura d'Aznar... home, t'asseguro que no figura entre els dies més feliços de la meua vida, ja t'ho puc assegurar. No sé si està entre els més tristos, això no ho sé encara, però entre els feliços, això ho tinc clar, t'asseguro que no.

A banda d'això, la ponència toca el problema essencial que es planteja qualsevol nació sense estat en aquests moments a Europa. I és que ningú no és capaç de saber cap on va el procés de construcció europea; queda molt clar que les realitats col·lectives d'identitats petites com la catalana, també com l'holandesa, la danesa, la sueca, han de ser capaces de trobar el seu propi espai en aquesta construcció europea que els permeti la garantia de continuar existint com a col·lectivitats. I en funció d'aquesta evidència afirmem que Catalunya, com a nació,

no pot renunciar a tenir un estat propi. Una altra cosa serà que les circumstàncies polítiques dels propers anys permetin o no plantejar aquest objectiu o aquesta reivindicació. I és més, en l'actual procés que significa la unió monetària parlar d'Espanya com a principal mercat de Catalunya comença a ser una cosa obsoleta. Estic convençut que si Catalunya exercís el seu dret a l'autodeterminació en funció de principis

C. Campuzano: "El dia de la investidura d'Aznar no figura entre els més feliços de la meua vida, ja t'ho puc assegurar. No sé si està entre els més tristos, això no ho sé encara, però entre els més feliços de segur que no."

democràtics fonamentals, la resta de l'estat hauria d'acceptar que Catalunya decidís tenir el seu propi estat...

S. T.: Però la resta de l'estat també es podria definir sobre la pertinença de Catalunya al mateix estat espanyol.

C. C.: Sí, sí. Però imaginem-nos que en un procés democràtic, la majoria del poble de Catalunya s'afirma per una solució d'independència. A mi em sembla que democràticament la resta de l'estat acceptaria aquesta decisió. Jo sempre deia que el problema no era tant comparar Catalunya amb el Quebec, sinó comparar Espanya amb el Canadà. Catalunya s'assembla més al Quebec que Espanya al Canadà, perquè, en tot cas, al Canadà s'han pogut plantejar referèndums d'autodeterminació claríssims, que han comportat un debat polític tens, si vols tu, però ningú al Canadà ha discutit que si el Quebec assolía el que es coneix com a "lliure associació", el Canadà acceptaria aquesta decisió. Però bé, jo espero que si a Catalunya passés una cosa d'aquestes, el conjunt dels polítics espanyols i la societat espanyola acceptarien aquesta lliure decisió del poble català.

EL TEMPS: *Se senten còmodes amb el pacte que els converteix en socis?*

C. C.: Personalment i política, per a mi –i per a molta gent de Convergència– l'actual situació no és, ni molt menys, la millor. És a dir, ens trobem incòmodes, per raons d'estètica i per raons polítiques. Hi ha gent del partit que en el seu moment no van votar, en el consell nacional, la decisió de dir que sí a la investidura del senyor Aznar. La raó eren els molts dubtes que teníem al voltant d'aquest acord, i avui encara no ha passat el temps suficient com per poder haver can-

viat d'opinió. Per tant, continua existint incomoditat. En els aspectes concrets que configuren l'acord de governabilitat s'avança prou bé, però això no treu que l'acord, en aquell moment, el consideréssim clarament insuficient i que els elements que ens feien desconfiar del Partit Popular hi continuïn essent. El debat que aquest agost s'ha produït al voltant de la conferència d'en Vidal-Quadras, a Santander, ha confirmat el nostre malestar estètic.

S. T.: Té una gran importància per a la història política del s. XX que José M. Aznar hagi pogut fer l'entesa amb l'espectre del centre i de la dreta al Congrés dels Diputats. És la primera vegada que, d'una forma natural, CiU pot col·laborar en un govern estatal. I ho pot fer d'aquesta forma natural perquè dins d'aquests eixos on podríem situar els partits polítics, el d'esquerra-dreta i el d'espanyolitat-catalanitat, ens trobem que el partit socialista es troba a l'esquerra i més aviat dins l'espai d'espanyolitat. Tot al contrari del que se situaria CiU. Ens trobem en canvi amb el PP, que en l'eix espanyolitat-catalanitat, es trobaria en un altre punt diferenciat de CiU, però que, com a mínim, en l'espai esquerra-dreta, sí que se situa, més o menys, en el mateix espai que CiU. Amb això, penso que és un acord important i natural, per part de CiU.

C. C.: Jo crec que has simplificat massa l'esquema dreta-esquerra, espanyolitat-catalanitat, per afirmar que la situació actual entre el Partit Popular i Convergència i Unió és una relació natural. Jo sóc dels que crec que Convergència no és un partit que naturalment es defineixi cap a l'espai de la dreta, sinó que naturalment es defineix cap un centre molt ampli, amb moltíssims terrenys situats en l'àmbit de centre-esquerra. Moltes de les polítiques que ha desenvolupat la Gene-

Salvador Torres i Carles Campuzano. El president de la JNC considera que moltes de les polítiques de CiU són de centre, fins i tot algunes estan properes a la socialdemocràcia. (foto: Xavier Gómez)

Carles Campuzano: "Si el govern Zaplana retrocedís en el poc que va fer el PSOE caldria replantejar molt a fons la política de CiU a nivell d'estat. CiU s'hauria de replantejar el pacte."

ralitat al llarg d'aquests anys les podríem comparar amb les polítiques socialdemòcrates. Hi ha molts aspectes que crec que és més natural una relació amb el partit socialista que no pas amb el Partit Popular.

S. T.: Després d'escoltar la teva intervenció em pregunto: aleshores, quines són les raons d'aquest pacte? Jo almenys puc dir que el document que recull el pacte entre CiU i PP per tal de donar estabilitat al govern, el govern de la Generalitat de Catalunya aconsegueix quotes importantíssimes que no s'havien aconseguit fins aquest moment.

C. C.: Em demanes les raons del pacte. N'hi ha una de molt evident, que és l'aritmètica lligada amb el sentit de la responsabilitat. Nosaltres després del tres de març creïem que calia que el partit socialista assumís les seves responsabilitats i facilités el procés d'investidura. Quan això va quedar molt clar que no era possible —el PSOE mantenia la seva posició del "no"— existien tres possibilitats. L'acord, molt absurd per molts raons, entre IU i el PP; la convocatòria avançada d'eleccions o que Convergència assumís aquesta responsabilitat. Es va creure que si calia assumir aquestes responsabilitats, no s'havia de fer a canvi de res, sinó que valia la pena acompanyar-ho d'una discussió política amb el Partit Popular. I el partit, de manera majoritària, va creure que finalment, després d'unes llargues setmanes de discussió, els continguts que justificaven que assumir aquesta responsabilitat valien la pena i permetien que el grup parlamentari votéssim a favor de la investidura de l'Aznar. Per aritmètica, per la responsabilitat i uns mínims continguts, que són les raons que justifiquen aquest pacte.

S. T.: Trobo que veus més aspectes positius en l'acord que negatius...

C. C.: Home, mira... per una qüestió d'equilibri mental, prefereixo no matxucar-me massa sobre els aspectes negatius i centrar-me en els positius que, in-

sisteixo, hi són: traspàs de l'INEM, del sistema de ports, el model policial, fi del servei militar...

EL TEMPS: *L'actuació del PP en les altres comunitats de llengua catalana pot ser un motiu de trencament del pacte?*

C. C.: Em sembla que hagués estat un error que en el pacte CiU-PP s'hagués incorporat una clàusula específica que garantís la unitat de la llengua. Això hagués estat utilitzat pels sectors anticatalanistes, importants, que existeixen al País Valencià, i també per què la unitat del català no es pot situar depenent de factors conjunturals com és un pacte polític.

Dit això, està clar que polítiques secessionistes o negatives per a la llengua no ajuden gens ni mica al pacte. Si el govern Zaplana retrocedís en el poc que va fer el PSOE caldria replantejar molt a fons la política de CiU a nivell d'estat. CiU s'hauria de replantejar el pacte.

S. T.: Com a llicenciat en filologia hispànica estic convençut que valencià i català són la mateixa llengua. És important que aquest tema no estigui en el pacte. I també penso que aquest tema no ha de tenir cap influència en la salut del pacte, perquè se'n surt de l'àmbit territorial de CDC. CDC no pot pactar una cosa que pertanyi a la sobirania d'un altre govern autònic.

C. C.: En tot cas vull recordar que els estatuts de CDC es comprometen la defensa de l'ús del català en tot l'àmbit lingüístic. Allò que li passa al català al País Valencià i a les Illes també és responsabilitat de CDC.

EL TEMPS: *Què significa Vidal-Quadras en la política catalana?*

S. T.: Vidal-Quadras és un punt de referència de la política catalana de final d'aquest segle. Va arribar al lideratge del PP de Catalunya l'any 91 en un moment en què aquest partit necessitava fer una refundació com la que havia fet el PP estatal. Era necessari dotar el PP de Catalunya d'un missatge, d'una major implantació territorial i d'una presència institucional. Això s'ha fet

sota el lideratge de Vidal-Quadras. Avui som un punt de referència de la política catalana, tothom sap clarament què és el que pensa i el que diu el PP de Catalunya.

C. C.: Jo crec que Vidal-Quadras és un aprenent de bruixot, que introdueix per primera vegada a Catalunya, almenys des d'un partit amb presència institucional, un discurs amb connotacions lerrouxistes. La principal aportació de Vidal-Quadras en el debat polític de Catalunya ha estat la introducció d'elements que han pogut tibar la nostra societat. També ha sabut situar-se com un punt de referència i de vegades la resta de partits i mitjans de comunicació hem caigut en l'error de magnificar-lo parlant-ne massa.

S. T.: Del que has dit es desprèn una conclusió molt

S. Torres: "Com a llicenciat en filologia hispànica estic convençut que valencià i català són la mateixa llengua, però penso que aquest tema no ha d'influir en la salut del pacte."

important, i és que es feia necessari en la societat catalana que s'aixequés una veu discordant amb el nacionalisme imperant des d'un punt de vista democràtic. Vidal-Quadras és una veu autoritzada de l'espai del centre-dreta català. I no estic gens d'acord en el fet que el seu discurs tingui connotacions lerrouxistes.

C. C.: Ell se situa fora del sentiment majoritari polític i social de Catalunya des de fa moltíssims anys, i ho fa des d'una posició poc honorada. M'explicaré. Defensa els interessos d'un partit d'àmbit estatal, intentant -intentant!- fer una reflexió teòrica i intel·lectual sobre les maldats del nacionalisme en general i específicament el català, però és una reflexió absolutament ahistòrica. Parla com si la Catalunya dels anys vuitanta i noranta no fos el resultat d'un procés polític, social, econòmic i demogràfic de molts anys. Se situa al marge del procés històric, no l'avalua. Argumenta des d'uns principis suposadament liberals i amb una prosa pretesament científica, però aquí està la manca d'honradesa: el discurs que fa, en el fons, és profundament sentimental. Mai la llengua ni l'origen han estat motiu de discriminació a Catalunya. En canvi Vidal-Quadras ha argumentat que aquesta discriminació existeix. Històricament, qui ha defensat aquest tipus de plantejaments a Catalunya es coneix com a lerrouxista.

S. T.: Has dit tres coses que no comparteixo. Primer, has parlat de sentiments majoritaris a Catalunya. Qui pot parlar d'això? El sentiment majoritari va en relació directa a la representació política al Parlament de Catalunya? Penso que no, perquè els resultats electorals en les municipals o les generals són diferents. Els sentiments majoritaris s'extremen del que diuen deter-

XAVIER GÓMEZ

DEU PREGUNTES

Salvador Torres

- Subcomandante Marcos.
- Lluitador.
- Avortament.
- A favor de la vida.
- Aznar.
- Líder.
- Pujol.
- Un bon polític.
- Religió.
- Sentiment.
- Països Catalans.
- Necessitat de definició.
- Sexe, droga i rock'n'roll.
- Dos necessaris, un no.
- Espanya.
- Una realitat.
- Escrivà de Balaguer.
- El fundador del col·legi on vaig estudiar.
- Joan Pau II.
- Un líder.

Carles Campuzano

- Subcomandante Marcos.
- Nova referència.
- Avortament.
- Necessitat de despenalització absoluta.
- Aznar.
- President del govern de l'estat.
- Pujol.
- Líder.
- Religió.
- Cadascú la seva.
- Països Catalans.
- Marc nacional.
- Sexe, droga i rock'n'roll.
- Tres sensacions diferentment interessants.
- Espanya.
- Un estat.
- Escrivà de Balaguer.
- Una referència fosca.
- Joan Pau II.
- Una oportunitat perduda.

minats intel·lectuals o periodistes que surten als mitjans de comunicació creant opinió? Penso que tampoc. Només amb una enquesta a tamany real podríem saber quins són aquests sentiments. Segon punt de discrepància: has dit que el nacionalisme català no es basa en la llengua. El president de la Generalitat i de CDC ha dit que la pedra angular de la política del govern de la Generalitat és precisament la política lingüística. I tercer punt: mai no he sentit Vidal-Quadras parlar de discriminació. El que sí que diu és que a Catalunya hi ha un desfasament entre la vida oficial i la vida real. Les relacions amb l'administració i l'ensenyament són en català, però hi ha una realitat social amb més diversitat lingüística. Senzillament el que el PP de Catalunya proposa és que hi hagi una certa equiparació entre la realitat social i l'oficial.

C. C.: Quan dic sentiments majoritaris de Catalunya parlo de tres idees. Primera, Catalunya és una nació. Segona, aquesta nació té dret a l'autogovern i l'actual és insuficient. I tercera, el català és la llengua pròpia de Catalunya. Aquestes tres idees són amplíssimament majoritàries en els partits polítics catalans i en la societat, com demostren les eleccions i totes les enquestes de les institucions oficials.

Has parlat també del paper de la llengua en el nacionalisme català. Nosaltres sempre hem dit que no sols és català aquell qui parla català. Tothom ha assumit la

Salvador Torres:
"Es feia necessari en la societat catalana que s'aixequés una veu discordant amb el nacionalisme imperant des d'un punt de vista democràtic. Vidal-Quadras és una veu autoritzada de l'espai del centre-dreta català."

XAVIER GÓMEZ

XAVIER GÓMEZ

A l'esquerra, Carles Campuzano. A la dreta, Salvador Torres. El president de la JNC i el de les Noves Generacions a Catalunya discrepen en molts punts, com, per exemple, la reforma de la Constitució del 78 que proposa Campuzano.

frase de Jordi Pujol d'abans de la democràcia que és català qui viu i treballa a Catalunya. Si el nacionalisme català té la força que té en un país que ha rebut la immigració que ha rebut és perquè no té una base ètnica. Una altra cosa és que en la definició del caràcter nacional de Catalunya la llengua és un element bàsic i essencial. I és normal que sigui així. Jo crec que la posició de Vidal-Quadras en el tema de la normalització del català és el darwinisme social, és a dir, que no hi ha d'haver cap intervenció pública per corregir la realitat social, i si aquesta realitat comporta que el català sigui cada cop més minoritària serà l'expressió de la lliure voluntat dels ciutadans. És igual que el que va dir en relació a la pobresa a l'escola d'estiu d'UDC: els pobres sempre existiran, són inevitables, què hi farem. Doncs no, la majoria de la societat i dels polítics no volem deixar la pobresa i la llengua en mans del mercat. Estem per la intervenció pública per tal que resolgui les desigualtats. Cal tenir en compte que l'actual realitat social de la llengua no és producte de l'evolució natural de les coses sinó de la manca d'estructures polítiques pròpies des de 1714, d'un procés d'immigració brutal al llarg del segle XX i d'una dictadura feixista. Aquests elements no es poden oblidar...

S. T.: ...Oblides que enmig hi ha moltes més coses. Entre 1714 i la dictadura feixista han passat moltíssimes coses. Per a la configuració de la realitat actual penso que han estat més importants els últims cent anys que els tres-cents anteriors. I molt més els últims vint anys.

C. C.: Avui les generacions majoritàries de la nostra societat encara són les formades en ple franquisme. Per tant formades en una etapa d'absoluta alienació. Només portem vint anys des de la fi d'un règim dictatorial que ha durat quaranta anys.

S. T.: Podem compartir que Catalunya és una nació,

però no l'afirmació que aquesta nació està a la recerca d'un estat propi. Per nació es pot entendre moltes coses, però en el nostre cas qui delimita el concepte és la Constitució Espanyola de 1978 quan reconeix la diferència entre regions i nacionalitats. Pel que fa a l'autogovern, hem de reconèixer que avui Catalunya té les quotes d'autogovern més altes que mai no ha tingut.

Aquesta línia no s'ha de trencar, però tenint clara la delimitació que comporta la integració de Catalunya com a part substancial de l'estat espanyol.

C. C.: Fixa't que de moment coincidim en tres coses. Una, que som una nació. Consens absolut...

S. T.: ...Però la definició de nació té un sentit ampli. Diferents persones poden dir nació a realitats diferents.

C. C.: Sobre les teves referències al marc constitucional, potser cal començar a dir una cosa: la Constitució del 78 és resultat d'un pacte polític, però també de la conjuntura de la fi d'una dictadura i sota l'amenaça del cop d'estat.

S. T.: Home, una persona com Miquel Roca, pare de la Constitució, mai no ha parlat de la Constitució en aquests termes. Fins que

el representant de CDC en aquella ponència constitucional no es defineixi en aquest sentit, l'opinió d'un diputat al Congrés dient que la Constitució està desfada em sembla, com a mínim, excessiva.

C. C.: Roca va fer el seu paper importantíssim i ningú no ho qüestiona, el que dic és que la Constitució del 78 fou un pacte condicionat. Això ho diu qualsevol llibre dels que han estudiat la transició. És evidentíssim.

EL TEMPS: *Per acabar, una pregunta molt concreta i els preguem resposta breu. El castellà és també llengua pròpia de Catalunya?*

S. T.: Sí.

C. C.: No. És oficial perquè ho és a la resta de l'estat.

**C. Campuzano:
"Potser cal començar a dir que la Constitució del 78 és resultat d'un pacte polític, però també de la conjuntura de la fi d'una dictadura i sota l'amenaça del cop d'estat."**

Oriol Cortacans / Eduard Voltas